

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 473/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED] proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia bližšie neuvedených práv postupom najvyššieho súdu v neoznačenom konaní o opravnom prostriedku proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3Td/1/2024 z 19. novembra 2024. Sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania. Súčasťou podania je aj žiadosť o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ktorú odôvodnil svojou nemajetnosťou a skutočnosťou, že je vo výkone trestu odňatia slobody.

2. Sťažovateľ uvádza, že najvyššiemu súdu bol 2. decembra 2024 predložený spis na rozhodnutie o jeho sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3Td/1/2024-47 z 19. novembra 2024, ktorým krajský súd podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku nevyhovел jeho žiadosti o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody na doživotie, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1T/54/99 zo 17. októbra 2002 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4To/52/02 z 18. decembra 2002. Sťažovateľ uvádza, že o jeho sťažnosti rozhodnuté nebolo a že najvyšší súd rozhodol po 7 mesiacoch od predloženia spisu uznesením z 10. júna 2025 len o zamietnutí jeho žiadosti o oslobodenie ustanoveného obhajcu JUDr. Jozefa Lukajku, PhD., od povinnosti obhajovania.

3. Ústavný súd dopytom zistil, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 2Tost 54/2024 z 10. júna 2025 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania, všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, hoci povinné právne zastúpenie je jednou z podmienok konania pred ústavným súdom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde). V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne, a ak hoci len jeden z nich nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť. Pre posúdenie žiadosti o ustanovenie advokáta ústavný súd posudzoval, či sú spomenuté podmienky splnené.

6. Ústavná sťažnosť je značne neprehľadná, námietky sťažovateľa sú útržkovito a nesystematicky uvádzané v celom texte podania. V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ uvádza viaceré práva a články Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) či Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré mali byť porušené. Sťažovateľ v petite napáda postup najvyššieho súdu bez bližšieho označenia číslom konania či spisovej značky, pričom zdôrazňuje stav nerozhodnutia o jeho sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu. Z odôvodnenia a príloh ústavnej sťažnosti možno vyvodiť, že na najvyššom súde sa konanie viedlo pod sp. zn. 2Tost 54/2024.

7. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 43 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Ústavná sťažnosť v podobe, v akej bola ústavnému súde doručená, nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, čo by zakladalo dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde. Keďže však sťažovateľ nie je zastúpený advokátom a požiadal o jeho ustanovenie, ústavný súd v rámci skúmania predpokladov na ustanovenie advokáta posudzoval z jemu dostupných informácií materiálnym spôsobom postup najvyššieho súdu.

II.1. K postupu najvyššieho súdu:

8. Nosná námietka sťažovateľa, ktorú možno z textu ústavnej sťažnosti vyvodiť, spočíva v tvrdenom priťahovom postupe najvyššieho súdu pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu v konaní o žiadosti sťažovateľa o upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody. Ústavný súd zistil, že najvyšší súd rozhodol 10. júna 2025 nielen o zamietnutí žiadosti sťažovateľa týkajúcej sa jeho obhajcu, ale zároveň v ten istý deň rozhodol osobitným uznesením aj o sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu. Najvyšší súd teda rozhodol po siedmich mesiacoch od predloženia spisu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. septembra 2025.

9. Podstatou a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

10. Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti uznesením z 10. júna 2025 a ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená až 23. júla 2025, teda v čase, keď už bolo o sťažnosti rozhodnuté. Aj v prípade doručenia ústavnej sťažnosti so všetkými náležitosťami a úplným a vykonateľným petitom by táto skutočnosť vo svetle už citovanej stabilizovanej rozhodovacej činnosti ústavného súdu bola prekážkou možného vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a zakladala by dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu a odmietnutiu ústavnej sťažnosti:

11. V súhrne už uvedených okolností ústavný súd konštatuje, že nemožno vyhovieť žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 zákona o ústavnom súde. Absencia potenciálneho úspechu ústavnej sťažnosti v podobe materiálne posúdenej zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nevyhnutne vedie k záveru o zrejmej bezúspešnosti uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti (bod 1 výroku tohto uznesenia). Nevyhovenie tejto žiadosti zároveň zakladá zákonný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu